СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Пам'ятайте про Україну!

Ч. 189. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 3-го ЖОВТНЯ 1986 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 3, 1986 No. 189. VOL. XCIII.

П. БЮКЕНЕН ВИСТУПАЄ В ОБОРОНІ І. ДЕМ'ЯНЮКА

Вашінгтон. — У справі Івана Дем'янюка, якого Ізраїль офіційно обвинуватив 29-го вересня ц.р. в злочині проти людства за його ролю в „таборі смерти" Треблінці, подав свій голос у щоденнику „Вашінгтон Пост" з 28-го вересня ц.р., Патрик Бюкенен, директор інформації президента Роналда Регена в Білому Домі

У статті під заголовком „Нацистський різник чи помилкова ідентичність?" П. Бюкенен, подавши дані про І. Дем'янюка з часу приїзду його в ЗСА в 1952 році і справу обвинувачування його в тому, що він — відомий масовий вбивця у Треблінці „Іван Грізний", які започатковані ОСІ, заявляє, що він особисто, як приватна людина, вірить, що Дем'янюк став жертвою помилкової ідентичности та що найголовніші докази проти Дем'янюка можуть бути фальшивкою КҐБ.

Чотири роки тому, коли він був ще колюмністом, Бюкенен зацікавився справою І. Дем'янюка, сполучився телефонічно з його адвокатом, перевів інтерв'ю з родиною. Крім того, він простудіював масивний архів газетних статтей, кореспонденції і судових паперів і прийшов до заключення, що Дем'янюк не є різником, який тортурував жидів в Треблінці, а натомість сам став жертвою „помилкової ідентичности і спотворення справедливости".

„Як не дивно, — пише Бюкенен, — крик Дем'янюка про його невинність знайшов відгук серед населення і в пресі Ізраїля в той час, як в країні, котру він вибрав за свою нову батьківщину, він не знайшов підтримки, не знайшов справедливого переслухання".

Хоч на перший погляд, каже Бюкенен, докази вини Дем'янюка — незаперечні, вони в дійсності суперечні і контроверсійні. Існує ряд непослідовностей у твердженнях очевидців з тремблінського табору; декілька колишніх в'язнів заперечують, що це Дем'янюк був отим страшним наглядачем в таборі, що вбивав жидів. Цим свідкам, полякам, не дозволено було свідчити на суді в Клівленді, коли Дем'янякові відібрали горожанство. Інші в'язні твердили, що „Іван Грізний" був вбитий в 1943 році. „Число свідків-очевидців", які не впізнали в Дем'янюкові „Івана Грізного", багато перебільшує тих, що пізнали". Автор згадує, до речі, про колишнього голову Бюра спеціяльних Інвестиґацій (ОСІ) Алана Раєна, мол., і його книжку „Тихі сусіди". Справа Дем'янюка є центром уваги в книзі Раєна, який, коли прийшов черговий совєтський „доказ" в 1980 році — виказка з фотографією Дем'янюка нібито з табору в Травніках, в Польщі, Раєн прийняв його безкритично, вигукнувши: „Маємо тебе, с...н сину" (цитата з книжки).

Бюкенен твердить, що існують докази того, що виказка не автентична, як і не викликає довір'я фотографія на ній, а до того ще і виказка не є оригіналом, а лише копією. „Чому? — запитує автор статті, — хіба що виказка є фальшивкою КҐБ, від якої розпадеться на кавалочки семирічна справа Дем'янюка і яка зверне увагу преси на тих, хто підробив виказку і на тих, що прийняли її як правдиву". Цитуючи оборонців Дем'янюка, П. Бюкенен пише, що ОСІ і його колишній голова Алан Раєн „заграли на руку КҐБ" тим, що прийняли совєтські докази.

Закінчуючи свою довгу статтю, Бюкенен запитує: „Чи не може бути того, що п'ять очевидців голокосту, які визнали І. Дем'янюка як „Івана Грізного", помилилися так, як помилилися 11 очевидців голокосту (а з ними і Сімон Візенталь), коли вони пізнали чикагського Френка Валюса, як різника з Кельца в Польщі? Шість років життя Валюса було пеклом, власне завдяки свідченням таких очевидців. І, нарешті, з'явився розторощуючий доказ, що всі попередні свідчення не були правдиві і що Валюс всю Другу світову війну прожив в Німеччині, де працював у фармера; що він був замалий ростом, замолодий і по національності поляк, і тому навіть не міг належати до Ґестапо.

У ВАШІНҐТОНІ ВІДЗНАЧЕНО 10-ЛІТТЯ УГГ

Сенатори А. Д'Амато (перший зліва) і Р. Дол з Н. Світличною (друга зліва) і Н. Строкатою-Каравансько.

(Фота: Марта Коломиєць)

Вашінгтон. (М Коломиєць). — Десятиріччя Української Гельсінкської Групи, заснованої 9-го листопада 1976 року в Києві, врочисто відзначили тут у вівторок, 23-го вересня ц. р., сенатори, конгресмени, представники Гельсінкської комісії разом із членами УГГ Ніною Строкатою і Надією Світличною та представниками української суспільности.

Під час імпрези, що її спонзорувала організація з місцем осідку в стейті Ню Джерзі Американці в Обороні Людських Прав в Україні, члени Сенату і Палати Репрезентантів наголошували „зухвале порушення" Совєтським Союзом Заключного акту Гельсінкських угод, що торкається людських прав. Численні промовці наголошували потребу постійної реакції на безперервне порушування прав людини в СССР. Багато промовців закликали демократичний вільний світ до підтримки боротьби за людські права українців й інших народів, що живуть під домінацією Москви.

Серед учасників відзначення 10-го ліття УГГ були і сенатори Роберт Дол, провідник більшости, Алфонс Д'Амато, голова Комісії безпеки і співробітництва в Европі, Клейборн Пелл і Джеймс Мек Клур, члени комісії; сенатори Руді Бошвіц і Піт Вільсон та конгресмени Билл Ґрін, Вілліям Брумфілд, Ед Фіген і Ден Майка

Сен. А. Д"Анато, який очолюватиме Американську делеґацію на конференції у Відні, де на початку листопада відбудуться наради перегляду виконання Гельсінкського заключного акту, прирік „подвоїти наші зусилля", бо, як він заявив, „наші заходи не були вистачаючими для того, щоб витягнути на світло порушення людських прав". Він також сказав, що у Відні настирливо порушить справу Юрія Шухевича не тільки перед СССР, але і перед представниками всіх інших країн-сигнаторів Гельсінських угод. Сен. Дол, говорячи про порушення Совєтським Союзом людських прав у минулому, згадав про голод в Україні в 1932-33 роках і фільм про „Жнива розпачу" та висловився похвально про Вілліяма Ф. Баклі, який на своїй програмі „Файрінґ лайн" погодився висвітлити цей фільм.

Українські американці, присутні на цьому відзначенні, висловлювались оптимістично про схвалення резолюції в Сенаті ч. 154 і в Палаті Репрезентантів ч. 332, в яких закликається Президента і державного секретаря порушити у Відні справу звільнення з ув'язнення членів Української й інших гельсінкських груп згідно з Заключним актом Гельсінкських угод, і щоб їм дозволити еміґрувати у вибрані ними країни. Згідно з твердженнями законодавців, резолюції ці, які резолюція про те, щоб американський консулянт у Києві рапортував про порушення людських прав в Україні, зустріли схвальне наставлення як в Сенаті, так і в Палаті.

Серед промовців був призначений на консула в Києві Вілліям Кортні, який звернувся до присутніх кількома реченнями по-українськи, а потім заявив, що людські права мусять грати

(Закінчення на стор. 3)

ПЕРЕГОВОРИ ПРО ЗМЕНШЕННЯ ОЗБРОЄНЬ БУДУТЬ ТЕМОЮ РОЗМОВ В ІСЛЯНДІЇ

Москва.—Несподівано для всіх, головно для західніх дипломатів і кореспондентів, совєтські засоби масової інформації, повідомивши про заплановану дводенну зустріч в Ісляндії між президентом Роналдом Реґеном і генеральним секретарем ЦК КПСС Михайлом Ґорбачовим, присвячують багато місця справі переговорів в Женеві про зменшення озброєнь, головно скорочень коштовних стратегічних нуклеарних ракет і ракет середнього засягу.

З тією справою виступив в середу, 1-го жовтня ц. р., на пресовій конференції, у якій брали участь також закордонні журналісти, офіційний представник міністерства закордоних справ Борис Д. Пядишев, який заявив, що справа частинного роззброєння, тобто зменшення деяких видів зброї, зокрема міжконтинентальних ракет і ракет середнього засягу, натиканих тепер в багатьох місцях світу, а найбільше в Европі, напевно буде предметом розмов між Р. Реґеном і М. Ґорбачовим в Ісляндії в наступному тижні, тобто 11-го і 12-го жовтня. Одна перешкода до підписання угоди про редукцію ракет, на думку політичних спостерігачів, вже знята після того, як речники СССР заявили, що британські і французькі ракетні арсенали не входять у програму переговорів. Але не зважаючи на деякий поступ у переговорах в Женеві,—заявив Б. Пядишев,—цілість проблеми, яку треба буде розв'язати, є трудною, а рівночасно загрозливою для цивілізованого світу, який надіється від теперішніх провідників розумнішої розв'язки і забезпечення миру.

„Розв'язка центральної проблеми,—заявив Пядишев,—тобто забезпечення миру для всіх і контролі зброєння, не поступила ані на інч вперед. Ми тільки сходимось, тратимо час, але совєтсько-американські різниці для полагодження цієї справи залишаються стояти на місці".

Беручи до уваги заяву міністра закордонних справ СССР Едуарда А. Шеварднадзе у Ню Йорку і Оттаві і заяви інших совєтських офіційних осіб виглядає, що Москва ставить справу зрушення з місця переговорів в Женеві і підписання договору у справі редукції стратегічної зброї, як пріоритет у переговорах, тепер і в майбутньому, тобто під час справжньої другої вершинної конференції між Р. Реґеном і М. Ґорбачовим, яка може навіть відбудеться ще в цьому році, тим разом у З'єднанних Стейтах Америки, як було заплановано у Женеві під час першої зустрічі.

Крім того, Е. Шеварднадзе заявив у столиці Канади, що він не виключає побіжного обговорення реґіональних справ, в тому числі справи Афганістану, між Реґеном і Ґорбачовим. Б. Пядишев також підкреслив на пресконференції, що Адміністрація Р. Реґена відклала виїзд 25 совєтських дипломатів і працівників місії до ОН, між ними багатьох шпигунів, аж до часу зустрічі в Ісляндії. Він висловив надію, що і в тій справі можна буде знайти якусь „розумну" розв'язку.

Західні аналітики, простудіювавши усі заяви совєтських речників, прийшла до висновку, що М. Ґорбачов правдоподібно шукає зменшення способів кольосальних витрат на зброєння. Одним з найкращих способів розв'язки цієї справи, на його думку, є підписання угоди із ЗСА і бодай частинного відновлення політики детанту, корисної, очевидно, в першу чергу для СССР.

Українці за перевибір А. Д'Амата на сенатора

Ню Йорк. — Група Українців різних політичних переконань, з обидвох головних політичних партій — Демократичної і Республіканської — відбули тут в середу, 17-го вересня ц. р., спільну нараду, на якій докладно обговорено розгорнення широкої передвиборчої кампанії для перебрання на пост сенатора від нюйоркського стейту відомого приятеля поневолених Москвою народів сенатора Алфонса Д'Амата.

Вже обрано діловий комітет, що його очолив д-р Аскольд Лозинський і до якого увійшли ще: мґр Роксоляна Поттер, Мґр Іван Винник, Марія Душник, Стефанія Букшована, Микола Хоманчук, Роня Лозинська, Мирослав Футала, Даша Процик з Баффало, Микола Василик з Керґонксону, Ярослав Ґавур з Ґлен Спей, проф. Іван Гвозда із Сиракюзів, Ігор Зварич з Олбані, Борис Потапенко і Ю. Шміґель.

Сенатор А. Д'Амато заслужено здобув собі добре ім'я серед українців й інших національностевих груп. Він рішучо підтримує вимоги поневолених в СССР народів добитися своїх національних і людських прав. Рівночасно з тим він підтримує всі корисні акції цих груп, які змагаються за привернення самостійности для своїх народів.

Комітет відкрив конто у кредитовій кооперативі „Самопоміч" в Ню Йорку на яке прихильники сенатора і ті, які схвалюють його загальну політику, можуть скласти свої пожертви на розгорнення виборчої акції.

Комітет заплянував також зустріч сенатора А. Д'Амата з українцями, яка відбудеться в суботу, 25-го жовтня ц. р., о год. 1-ій по полудні в залі церкви св. Юра, при 7-ій вулиці.

Чеки на виборче конто треба висилати на адресу: Self Reliance (NY) Federal Credit Union, 108 Second Ave. New York, NY. 10003 із зазначенням конта ч. 12904-00.

У СВІТІ

ОЗБРОЄНІ ЗЛОЧИНЦІ вдерлися до бюра виплат у Ватикані і намагалися захопити відповідну суму грошей привезену для виплати робітникам. Побачивши однак, що охоронці ватиканської каси зайняли всі ключеві позиції злочинці втекли з порожніми руками. Того дня в касі Ватикану знаходилося 710,000 лірів, призначених для виплати. Поліційні чинники заявили, що грабіжники правдоподібно скористалися підфальшованою карткою коли переходили біля контрольного пункту і швайцарської ґвардії.

ОПОЗИЦІЙНІ ЛІДЕРИ в Південній Кореї заявили представникам уряду, що вони бойкотуватимуть сесію для обговорення зміни конституції, якщо вони перед тим не зустрінуться з президентом країни Чун Ду Гваном. Політичні спостерігачі припускають, що Ду Гван напевно погодиться на таку зустріч тим більше, що він вже раніше заявляв, що зустрінеться з кожним лідером корейських опозиційних партій, який виявить бажання приступити до урядової комісії для зміни конституції. Лідери опозиції домагаються, щоб нова конституція забезпечувала корейцям безпосередній вибір президента, замість дотеперішньої виборчої системи, де президента вибирають еслектори.

ГАЗЕТА „ВАШІНҐТОН ТАЙМС", покликаючись на інформації західніх кореспондентів в Москві і на неназваних совєтських громадян, повідомила у числі з 29-го вересня про пожежу в Загорському манастирі, осідку московського патріярха й інших церковних заведень. Пожежа мусіла бути сильною, бо тривала від ранку до вечора. Один із робітників в манастирі заявив кореспондентам, що в пожежі загинули п'ять священиків, або семінаристів, бо вогонь знищив найбільше будинки семінарії.

ФІЛІППІНСЬКІ ВІЙСЬКОВІ частини захопили в полон одного із головних лідерів комуністичного партизанського руху, 38-річного Родольфа Саляза. Тепер представники комуністичної партії, які ведуть переговори з урядом про співпрацю і припинення партизанської війни, домагаються негайного звільнення їхнього командира і ставлять цю справу у площині передумови. Вони кажуть, що відмовляться від дальших переговорів, якщо уряд президента Коразон Акіно не накаже звільнити Саляза, який, згідно з інформаціями головного командування армії, є головним командиром філіппінської „народної армії", яка нараховує 16,000 партизанів.

ПРОМОВЦІ НА СЕСІЇ Генеральної асамблеї, переважно керівники урядів, або міністри закордонних справ членських держав, в більшості негативно поставились до міжнародного терористичного руху і критикували ті держави, які підтримують терористів, або самі займаються терором. Під обстріл попали В'єтнам, Лівія, Сирія, Південна Африка, представники якої не беруть участи в сесії. Деякі арабські держави критикували також Ізраїль, що він без узгіднення з Радою Безпеки ОН бомбардує палестинські військові позиції і табори втікачів. Іцак Шамір, міністер закордонних справ Ізраїля, заявив у відповідь, що його країна мусить боронитися перед нападами і заздалегідь невтралізувати підготову до нападу. Він вважає, що з Ізраїлем треба переговорювати, а не воювати.

БОЇ В БЕЙРУТІ біля „зеленої лінії", яка ділить місто на мусулманську і християнську частини, тривають далі. Покищо не було великих жертв у людях, але були матеріяльні знищення від артилерійської перестрілки, яка також викликає паніку серед населення і зупиняє нормальну працю. Мусулмани навіть пробували обстрілювати будинок парляменту і парляментаристи мусіли переривати сесію і скриватися в скоронищах перед бомбардуванням.

Біля совєтської амбасади в Кабулі стався вибух

Ню Делі. — Як повідомляють західні дипломати з Кабулю, біля південно-східньої стіни совєтської амбасади стався сильний вибух, в результаті якого загинули двоє совєтських дітей і технічний спеціяліст з СССР. Однак кабульське радіо передало, що всі троє мали афганські імена, а дорослий був крамарем.

Чужинецькі дипломати звертають увагу на те, що урядові радіостанції і телевізія вперше досить оперативно повідомили про диверсію. Досі вони або обходили мовчанкою партизанські атаки, або повідомляли про них з великим запізненням.

В перших повідомленнях мова йшла про ракетну атаку борців за свободу, однак потім було сказано, що біля амбасади СССР вибухнуло авто, „начинене" вибухівкою. Повідомляють, що в той момент в амбасаді були члени совєтської делеґації на чолі з заступником голови Ради міністрів СССР Всеволодом Мураховським. Ніхто з членів делеґації не потерпів. Згідно з деякими повідомленнями, в амбасаді також був лідер афганських комуністів Наджіб.

В. Мураховський прибув до Кабулю 25-го вересня. Західні спостерігачі твердять, що він зустрівся з Наджібом та іншими представниками афганської верхівки, але не з колишнім головою афганських комуністів Бабраком Кармалем. З цього роблять висновок, що Б. Кармаль незабаром буде усунений з постів, які він ще займає. В громадських місцях недавно були зняті його портрети.

Дипломати повідомляють також, що в районі Паґмана, на північ від столиці, продовжуються тяжкі бої. Афганські борці за свободу і цивільне населення несуть великі втрати. Великої шкоди зазнала також урядова армія: кабульські шпиталі знову переповнені.

Офіційна кабульська преса повідомила, що повстанці знищили мечеть біля Паґмана. Однак очевидці твердять, що мечеть була знищена вогнем совєтської артилерії.

В АМЕРИЦІ

ФЕДЕРАЛЬНИЙ СУДДЯ Александер Гарві підтримав прокуратуру і відклав більш як на місяць винесення вироку засудженому за шпигунство Джанові Вокерові і його синові Майклові. Таким чином, власті дістали можливість продовжити перевірку показів Вокера старшого, щирість якого останнім часом викликає в прокуратури все більше сумнівів. Винесення вироку Вокерам було призначено на п'ятницю, 26-го вересня. Однак слідство запідозрило, що Дж. Вокер і його старший брат Артур впроваджують власті в блуд відносно того, коли і ким була створена ця шпигунська група. „Детектор брехні" постійно показував, що брати говорять неправду. Оскільки умова, укладена між Дж. Вокером і слідством, передбачала, що він буде до кінця щирий з властями, а за це йому буде винесений більш м'який вирок, прокуратура, можливо, оголосить цей компроміс недійсним і вимагатиме, щоб Вокер був засуджений на більшу кару. Як пише газета „Ню Йорк Таймс", контррозвідка військово-морських сил ЗСА має достатньо фактів, щоб доказати брехливість зізнань Джана Вокера і добитися анулювання укладеної з ним умови.

ЮВІЛЕЙ 1000-ЛІТТЯ

„Їдемо до Европи у 1988 році!"

В. Ковбаснюк-Шумейко

Володимир Козіцький

М. Стадницька-Гельбіґ

Джерзі Сіти, Н.Дж. (О. К.). — Редакцію „Свободи" відвідали представники українських туристичних агенцій Ню Йорку і околиці, щоб поінформувати про свої пляни прогульок до Европи на святкування 1000-річчя Хрищення України в 1988 році.

Віра Ковбаснюк-Шумейко, власниця найстаршої української туристичної агенції в Ню Йорку, її імени, Марійка Стадницька-Гельбіґ, власниця агенції „Скоп" в Нюарку, і Володимир Козіцький, що провадить агенцію „Данвуді" в Йонкерсі спільно заплянували вже тепер низку подорожей для українських паломників до Европи на 1988 рік, зокрема до Риму, Святої Землі, Фатіми і Люрду, щоб дати змогу укранським поселенцям з Північної Америки завчасу передумати і вибрати такий плян подорожі, який їх найбільше цікавить.

Усі ці тури, яких досі заплянованo 10, включають у подорож відвідини Риму, і участь там у найбільшому відзначуванні 1000-річчя Хрищення України в часі від 25-30-го червня 1988 року, яке ієрархи Української Католицької Церкви плянують як кульмінаційну точку святкувань з участю Папи Івана Павла II, і біля 10,000 українських паломників, з цілого вільного світу.

Тому наші туристичні агенції переконані, що велика кількість українців з Північної Америки, вірних Української Католицької Церкви, напевно схоче скористатися з цієї небуденної нагоди бути співучасником цих величавих святкувань і тим задемонструвати нашу національну гордість та релігійну свідомість, розпочали вже тепер, два роки завчасу підготову відповідних тур. Їхній почин, як інформують вони редакцію „Свободи", схвалений і вповні піддержаний Архиєпископом і Митрополитом УКЦ в ЗСА Стефаном Суликом та Владикою Іннокентієм Лотоцьким, ЧСВВ і Владикою Василем Лостеном.

Кожна із заплянованих тур, які проголошені в цьому ж числі „Свободи", будуть мати не лише духовного провідника, з рядів УКЦ, парохії чи єпископату, але також туристичного провідника, що буде дбати про всі організаційні справи прогульок та про добре почуття і вигоди туристів. Як бачимо з програми заплянованих прогульок, вони включають усі місця Европи, зв'язані в якийсь спосіб із 1000-річчям Хрищення

(Закінчення на стор. 3)

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ НТША

Ню Йорк. — Управа Наукового Товариства ім. Шевченка в ЗСА повідомляє, що двананцяті звичайні загальні збори товариства відбудуться в суботу, 25-го жовтня ц.р., о год. 10-ій ранку тут в домі НТШ, при 63 Четверта авеню, між 9-ою і 10-ою вулицями. Статут Товариства дозволяє неприсутнім на зборах та повноправним членам передати свій голос іншому повноправному членові. Один член не може мати більше як два такі уповноваження

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Tel.: (201) 451-2200

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00.
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Поганий компроміс задля доброї справи

Дня 31-го серпня цього року арештували в Ню Йорку члена совєтської дипломатичної місії в Об'єднаних Націях Ґеннадія Захарова, як шпигуна, приловленого на гарячому, коли він платив гроші за доставу засекречених документів. Тиждень пізніше, 24-го серпня цього року, арештували у Москві кореспондента відомого американського тижневика „Ю.С. Нюз енд Ворлд Ріпорт" Ніколаса Данілова. Від того часу відбулися пречисленні листовні й усні наради між СССР і ЗСА, як поладнати раптову кризу, що настала з арештуванням Данілова. Кремлівські вожді не сподівалися, що арештування американського кореспондента викличе в Америці обурення та знайде поганий для СССР відгук у всьому світі.

Обом сторонам залежало на полагодженні цієї кризи, бо обидві сторони були заінтересовані в тому, щоб відбулася давно заповіджена друга конференція на вершинах між Роналдом Реґеном і Міхаїлом Ґорбачовим, на якій вони мали би започаткувати редукцію стратегічної зброї,накопиченої в арсеналах обох суперпотуг. Але голова республіканської більшости в Сенаті Роберт Дол виразно заявив, що зустріч Реґена з Ґорбачовим залежна від звільнення Данілова. Ще далі пішов секретар оборони Каспер Вайнберґер, який заявив, що затяжні переговори у Відні і Женеві про припинення перегонів у зброєнні уможливили порозуміння у цій справі, але не можна про це говорити, поки не буде на волі Ніколас Данілов. Місяць тому фактичний лідер ліберального крила Демократичної партії у Сенаті, Едвард Кеннеді, мав розмову з совєтським міністром закордонних справ Едуардом Шеварднадзе і заявив йому, що у справі Данілова ввесь Конґрес стоїть за Президентом і що радить випустити на волю Данілова, бо це лежить в інтересі покращання американсько-совєтських справ.

Данілов сидів у в'язниці всього 13 днів, бо зараз же після його арештування прийшло до компромісу між ЗСА і СССР, що Данілова передають під опіку американського амбасадора у Москві, а Захарова під опіку амбасадора СССР в ОН. Президент Реґен признав, що тут ішлося про „гуманітарний аспект", але американський Уряд відкидає вимогу Москви, щоби „виміняти Данілова за Захарова, бо, мовляв, Захаров є шпигуном і в'язнем, а Данілов невинним „закладником".

У минулу неділю увечері після знову кількагодинної наради державного секретаря Джорджа Шулца з Едуардом Шеварднадзе в совєтській місії ОН в Ню Йорку обидва вийшли на вулицю і перед фотографами всміхнені стиснули один одному руку. Це був знак, що врешті дійшло до компромісу. Коли писані ці рядки, то Данілов прибув уже до ЗСА. Звільнили також Захарова, вимінявши його за найбільш популярного тепер в СССР в'язненого совєтського дисидента Юрія Орлова.

У вівторок, 30-го вересня ц.р., державний секретар Шулц перевів пресову конференцію, на якій боронив зроблений із Москвою компроміс та заповів, що 11-го і 12-го жовтня президент Реґен і Міхаїл Ґорбачов зустрінуться, на пропозицію Ґорбачова, у столиці Ісляндії, Рекявік. Шулц, відповідаючи на численні і крикливі запити журналістів, запевняв, що відбулася дуже докладна і всебічна підготова до цієї нової конференції на вершинах і що вона охоплюватиме не тільки справу зброї і війська, але й проблему громадянських прав, свободи релігії та всі взагалі справи, які актуальні і цікавлять ЗСА і СССР.

Кожний компроміс гнилий тому, що не задовольняє ні одної сторони. Але компроміс є основою міжнародних відносин, правопорядку в країні і щастя в подружжі. У даному випадку Америка виграла, бо 1) вийшов на волю Данілов і 2) Москва признала, що Данілов не був шпигуном. Але Америка програла, бо Москва поставила на своєму, що її шпигуна Захарова не судили, не засудили, а звільнили безкарно. Тому президента Реґена напевно будуть критикувати крайні консерватисти, які орудуватимуть важким арґументом: КҐБ тріюмфує, бо його шпигуна звільнили. Знову ж Реґен буде вказувати на факт, що він не поступився у справі видалення з Америки 25-ох совєтських „дипломатів" з ОН і що справа долі двох осіб — Данілова і Захарова — таки менша у порівнянні із справою першої від кінця Другої світової війни редукції збройного арсеналу. Очевидно, Шулц казав правду, що поки не підписано ще договору в цій справі, то годі говорити про договір і його значення.

Так чи інакше після морозної атмосфери у відносинах між Вашінґтоном і Москвою настала знову відлига. Цікаво, як довго вона триватиме.

Ярослав Курдидик

КРИЗА В АРАБСЬКОМУ СВІТІ

Остання зустріч ізраїльського прем'єр-міністра Переза і єгипетського президента Мубарака в Александрії, Єгипет, західвізувала знову на короткий час замотану і важко проглядну політичну проблему Близького Сходу.

Провал цін на нафту, безперебійний терроризм і неміч, щоб врешті добитися політичної і економічної стабільности, склалися головним чином на те, що арабський світ зі своїм 178-мільйонами населення залишився ще і надалі нечітким і загадковим майбутнім. Так звані „золоті дні", колишньої грошової сили обірвалися так нагло і несподівано, що арабські провідні нафтові потентати ще й досі неспроможні зорієнтуватися, що вдіяти із їхньою розтерзаною економікою, впарі з тим теж із порушеною і захитаною політичної стабільністю?

Бо ось тепер дуже наглядно і переконливо виявляється, що нафта, яку ще донедавна вважали в арабському світі за стрижінь усіх переоцінювань і творіння „неможливих можливостей" — не заволоділи і не створили в арабському обширі вирішної політичної сили ні миру.

П'ять воєн з Ізраїлем не розв'язали самого найосновнішого — „питання Палестини для арабів". А організація держав для експорту нафти ОПЕК, яка, здавалося, у 1970 роках, що вона диктуватиме вирішним почивам, діям і напрямним усієї економіки у вільному світі, — перейшла тепер до ролі велетня „на нафтових глиняних ногах". А надобавок, цілий мусулманський світ становить собою, начебто покуйовджений маразм...

Воно виглядає доволі дивно, що у світовій опінії відводиться здебільшого увагу „арабському тероризмові", тобто горстці мусулманських фанатиків, при чому не слід упрощувати і генералізувати, що вина мовляв в тому, достеменно, цілого арабського світу. Щоправда, цей вищезгаданий непочитальний і безконтрольний терроризм підтримують декотрі арабські держави (Лівія, Сирія, Південний Ємен) але при цьому теж відомо, що арабська „мовчазна більшість" признає і заявляє, що цей релігійний фанатизм одиниць дуже пошкодив у арабській внутрішній консолідації, а ще більше у міжнародних політичних зв'язках.

Політичні аналітики стверджують, що арабський світ хотів би якомога скоріше засвоїти собі технологію Заходу, але не коштом втрати їхньої ідентичности Сходу. Однак, саме тепер, араби побачили і зрозуміли, що „їхня арабськість" починає тонути і розпливатися у злодійному для них, усучасненому матеріялізмі.

Найдошкульніше вдарив по арабському світі період 1970-1980 років, що в ньому ціна за барилку нафтової ропи (42 ґальони) піднеслася із 3-ох до 34-ох долярів. Це був той час, що в ньому денна продукція членів ОПЕК-у осягнула 32 мільйони барилок денно і це дало спроможність заробляти 13-ом членам ОПЕК у кожноденно 1 більйон долярів. У тому то часі сама тільки Савдійська Арабія вклала у свій економічний розвиток 2000 мільйонів дол. а на організування своєї оборони — 50 більйонів дол. А Барґайн і Кувайт перемінився у світові банкові центри і почали ривалізувати із Гонконґом.

І контрастом для цього є це, що коли в Савдійській Арабії, Кувайті, Кватарі Боґрайні та Об'єднаний Еміратах і Лівії уряди не мали змоги побудувати саме найосновніше — національної оборони для цього багатства, почали розбудовувати її на наємних мілітарних спеціялістах і наємному війську, складеному із чужинців. І тепер виявилася при цому „друга сторона арабської медалі". Що під час коли деякі арабські „держави-багатії" не знали,що вдіяти із надміром грошей, річний дохід в найбільшій арабській державі, Єгипті є заледве 650 дол. на голову, а в Марокко і Тунісі вибухли криваві розрухи тому, що піднесено ціни на харчі, а в основному на хліб, що є головним їстивним продуктом населення.

Знавці арабської проблеми наголошують, що в арабському світі витворилося своєрідне „почуття безрадности". А його населення самотужки поділилося — на таких, що мають гроші і на таких, які мають ідеї і намагаються силою змінити дотогочасну політичну систему в арабському світі, де все ще авторитет і сила зосереджена в руках автократів, війська і горстці вибранців, чи пак, — „самовибранців".

Як бачимо, то „нафтові багатства" накоїли чимало замішання і люди починають добиватися, щоби введено суспільне вирівняння". Починає створюватися „середня кляси" нового населення, що складається із освічених громадян, а міродайні джерела міжнародних аналітиків передбачають, що найближча вагома зміна в арабському світі — це буде — „революція за демократію" Говорять, що, не зважаючи на сучасний розлад, що проходить в арабському світі, економічні вигляди для цього світу, слід оцінити, як вельми оптимістичні. Арабський півострів має ще у своїх покладах нафтові резерви, яких вистачить на 75-100 років.

І саме із цієї причини, що там сконцентровані такі велетенські нафтові поклади, цей простір не перестане ніколи бути найважливіщим зосередженням уваги не лише політичних питань і вирішувань, але ще вагоміще, — що в цьому обширі є „чорна-кров нафта", без якої не можна обійтися ніяка сучасна армія, будь-якої модерної держави.

К. Крупський

ПРАВДА ПРО ГОЛОД В УКРАЇНІ ВИХОДИТЬ НАВЕРХ

Могутня американська преса, в загальному, не звертає належної уваги на поневолення 50-мільйонового українського народу, і тільки в часі якихось політичних криз, як наприклад, в часі кризи з приводу арешту в Москві американського журналіста Ніколаса Данілова, в цій пресі, рідко, але промовисто прохопиться крихта правди про те скільки витерпів і далі терпить український нарід в московсько-большевицькій неволі.

Такою крихтою правди про трагедію пережиту нашим народом можна вважати статтю-коментар широковідомого журналіста та престижевого учасника телевізійних дебат — Джорджа Ф. Вилла, що була надрукована в декількох щоденниках п.з. „Арештом Данілова совєти скидають із себе маску людяности".

Джордж Ф. Вилл висловлює впевнення, що арешт Данілова був спрепарований Москвою у відплату за арешт в Америці дійсного совєтського шпигуна Захарова. Автор уважає, що Державний Департамент повинен був поставити совєтському амбасадорові рішучу вимогу, щоб звільнити Данілова до 24-ох годин — інакше совєтський амбасадор до 25-ох годин мусітиме залишити береги Америки.

Він уважає, що Москві дуже залежало на її шпигунові і тому вона діяла з такою нахабністю, щоб не допустити до судового процесу над Захаровим, у якому могли б вийти наяв інші підривні дії Москви. Автор докоряє американським чинникам за поблажливу політику відносно московського захоплення Афганістану. П'ять років після нападу на Афганістан, каже він, — Президент ЗСА підтримує продаж зерна Совєтському Союзові. Коли Совєтський Союз оркестрував у здушенні польського руху „Солідарність", він (Президент) відмовився ужити як зброї всяких кредитів, що підтримують жебрацьку економію злющої імперії. На масакру корейського літака він зареагував тільки силою реторики пропорційно зворотною до відгуку його політики.

У 1985 році в Берліні був прострелений майор американської армії, який сповняв свої обов'язки у східньому Берліні. Його залишено на землі, де він повільно вмирав від кровотечі. Тоді Реґен сказав, що такі „епізоди" загострюють його апетит до зустрічів на вершинах.

А далі Джордж Вилл сильно критикує редакційну статтю в „Ню Йорк Таймс" з.п. „Зловісні духи в Москві". Автор цієї статті немов спантеличений в розшуках причини арешту Данілова. Розглядаючи цей епізод, „Ню Йорк Таймс", між іншим, бачить в цьому „алярмуючий" знак того, що „бюрократичний інтерес (Політб'юра) встановляє прецеденс, у якому дипломатія бере верх над пристойністю". Іншими словами, „Ню Йорк Таймс" бачить в цьому тільки відхилення від якоїсь уявної пристойности совєтської політики, а не її характеристику, бо на ділі, політика Москви ніколи не була пристойною. Вкінці цей щоденник з наївністю запитує, чи бува, Ґорбачов не викликує цим духа Сталіна. У відповідь на це Джордж Вилл твердить, що проблемою цього не є дух Сталіна, а це, що Ґорбачов і його товариші є дітьми Сталіна.

Свій критичний коментар автор закінчив такими словами: „Наступного місяця „Оксфорд Юніверсіті Пресс" випустить книжку „Жнива розпачу" Роберта Конквеста, — його сповнену страждань історію терору і голоду 1932-33 років, чим Сталін розгромив селян та українську націю, спричинивши більше число загиблих чим ціла Перша світова війна всіх воюючих сторін, взявши разом. Конквест завважує, що навіть в сьогоднішньому „відсталінізованому" Совєтському Союзі є мало виразних згадок про цей прихований голокост. Велика Совєтська Енциклопедія, під цим гаслом не згадує цього голоду. Коли уряд покликується на „так званий голод", то звалює вину на реакційних землевласників. Можливо це „нерішена відкритість". Багато на Заході живе та вмирає „в надії, що совєтська система змінилася на щось інше чим та система, що породила цей голод і сьогодні скриває правду про свій злочин під горами брехні. Проблема Данілова не є проблемою духів. Це проблема дітей Сталіна та їхньої синівської відданости".

Безумовно, що цією, хоч і короткою згадкою про створений Москвою голод в Україні, Джордж Ф. Вилл робить нам добру прислугу, а тим більше, що його статті друкуються у великому числі знаних американських щоденників і таким чином його стаття змогли

(Закінчення на стор. 4)

З України про Україну

„ЗОЛОТА ОСІНЬ"

Так називається музичний фестиваль, що відбувається в Україні вже десятий раз і користується великою популярністю в українських глядачів і слухачів. Гарні традиції склалися в цього свята музики: кожний фестиваль присвячений дню народження одного з видатних композиторів країни. Нинішня „Золота осінь" була присвячена 90-річчю з дня народження українського композитора Бориса Лятошинського і відкрилася на його батьківщині — в Житомирі. Твори цього композитора займали значне місце в програмі фестивалю, який завершився 15-го вересня великим концертом в палаці культури „Україна" в Києві. Широку й різноманітну програму свята музики подготували кращі мистецькі колективи і окремі виконавці: симфонічна і духова оркестри республіки, капеля „Думка", поліський ансамбль пісні і танцю „Льонок", Київський камерний хор ім. Б. Лятошинського, популярні співаки Д. Гнатюк, М. Стеф'юк, М. Кондратюк та інші. Учасники фестивалю показали біля 40 концертів.

ТАМ, ДЕ ХОДИВ ГЕРОДОТ

Щоліта археологічний заповідник „Ольвія", розташований на південній околиці села Парутине Очаківського району Миколаївської области, відвідують тисячі туристів. На своєму шляху по великій території вони ознайомлюються із залишками давньогрецьких будинків і храмів, з некрополем, склепами, а також з цікавими знахідками, які зберігаються в невеликому музеї, розташованому на території заповідника: монетами, витонченими посудинами, теракотовими і мармуровими скульптурами та іншим. Однією з найцікавіших минулорічних знахідок на розкопках давньогрецького міста Ольвія є мармурова скульптура бога Аполлона. Це одна з багатьох загадок, з якими зустрічаються спеціялісти, дослідники античного світу. Тепер людей, що проходитимуть доріжками, якими колись ступала нога грецького історика Геродота, зустрічатиме й унікальний витвір невідомого майстра — фігура Аполлона.

ЛІСОВА КАЗКА

Самодіяльний художник Володимир Студзинський живе в місті Трускавці на Львівщині і працює малярем у комбінаті благоустрою. Вечорами він займається у студії народної художньої творчости при міському будинку культури. Природа — основна тема робіт Володимира Студзинського. Ліс, гори, а на їхньому фоні звірі, птахи, химерні дерева. Матеріялом художникові служать коріння і засохлі гілки. Особливо вдалися йому роботи „Диво пророди", „Змій", „Альбінос". У міському будинку культури відкрилася виставка робіт самодіяльного художника.

БУКОВИНСЬКИЙ МАРМУР

Першу продукцію випустив завод мармурових плит, споруджений у буковинському селі Верхні Петрівці Чорнівецької области. Покищо підприємство працює на камені, привезеному із Закарпаття. Але через місяць-два вступить в дію мармуровий кар'єр, розміщений на околиці сусіднього селища Красноїльськ. Звідти й надходитими цінна сировина на нове підприємство Сторожинецького комбінату будівельних матеріялів. Запляновaна потужність заводу мармурових плит — 11,600 квадратових метрів на рік. Такою кількістю продукції можна прикрасити 50 будівель.

НОВИЙ ТВІР ПРО Т. ШЕВЧЕНКА

Український письменник Василь Щевчук відомий як автор збірок поезій для дітей, книжок оповідань та новель, романів „Предтеча", „Побратими , або Пригоди двох запорожців на суходолі, в морі та під водою", „Веселич" та інших творів. А протягом двох останніх років Василь Шевчук прийшов до читачів із цікавою, дилогією, в якій відтворив образ геніяльного сина українського народу Тараса Шевченка. Перша книжка дилогії „Син волі" побачила світ у 1984 році в Києві. Письменник змальовує у ній найважливіші події життя і творчости Великого Кобзаря від дитинства аж до заслання. Недавно вийшов другий роман дилогії „Терновий світ". Він продовжує і завершує зображення страдницького життя Кобзаря. Новий твір популярного письменника відразу знайшов своїх зацікавлених читачів.

ВІДРОДЖЕНА АПТЕКА

16 років тому співробітники Інституту археології Академії наук України в одному з архівів натрапили на рукопис книги українського історика і археолога Максима Берлинського, датований 1800 роком, під назвою „Історія міста Києва від заснування його до теперішнього часу". Книга ця вважалася втраченою. Серед безлічі цікавих відомостей автор наводить адресу першої державної аптеки, заснованої 23-го липня 1728 року. Дозвіл на її відкриття був підкріплений спеціяльним документом — привілеєм. Перша державна київська аптека містилася в невеликому будинку на Подолі. Це підтверджено і розкопками. Було знайдено багато атрибутів аптечного побуту, уламків посуду. Вони й стали першими експонатами аптеки-музею, який створюється на вулиці Ґеорґія Лівера з ініціятиви міністерства охорони здоров'я УССР. Все, що вдалося зібрати організаторам музею та їх добровільним помічникам, зайняло свої місця на полицях відродженої аптеки.

Андрій Бук

БДЖОЛА — „БОЖА МУХА"

I.

На основі історичних фактів науковці доказали, що вже первісна людина добувала і користувалась медом — смачним і пожиточним продуктом бджоли. У давніх часах багато народів: греки, римляни, індійці, китайці й інші також вживали мед. Єгипетські піраміди доказують, що єгиптяни вживали мед не лише як поживу, але і як лікувальний еліксір при внутрішніх недомаганнях шлунка, легенів, печінки, простуди горла, лікували очі та рани, а воском бальзамували тіло та консервували м'ясо. Тому вони назвали бджолу „Божою мухою". У середньовіччі, а головно в нових часах,мед набрав ще більшого значіння у дієті і лікуванні. Доказано, що бджоли дають людині не лише дуже дієтичний продукт мед і важливу сировину віск, але й інші лікувальні продукти, як: прополіс (бджолиний клей), квітковий пилок (поллен), бджолину отруту — жало і маточне молоко — еліксир молодости.

Народи світу, які займаються пасічництвом і працюють над удосконаленням у цій ділянці, заснували після Першої світової війни Міжнародну (аполітичну) організацію пасічників, яку назвали Апімондія' (від латинського слова „apis" — бджоли). Пасічники держав, які належать до цієї організації скликають щокілька років конвенції, на яких діляться досвідом і винаходами в пасічництві. Під час Другої світової війни діяльність „Апімондії" майже завмерла, коненції не відбувалися, але після війни їхня діяльність сильно зросла і дуже багато держав світу головно з Европи (бо в Европі, особливо Східній найбільше поширено пасічництво), стало її членами. По столицях тих держав засновано централі пасічництва та лябораторії, у яких роблять досвіди та удосконалення головно на продуктах, які дає бджола, подають статистики бджолиних сімей, продукції меду, воску своїх держав та цілого світу. Остання, 30-та конвенція Апімондії відбулася в Японії, минулого року, а наступного року відбудеться у Варшаві, Польща у жовтні. Заки подам стан пасічництва у ЗСА і світовий стан бджолиних сімей та продукції меду перегляньмо докладніше продукти, що їх дає бджола, яку старинні народи називали „Божою мухою".

Мед — це солодка, пахуча рідина, яку бджола збирає з нектарників різних рослин-цвітів і після перерібки в медовому міхурці складає у вулику. Нектар з цвітів складається з цукрів і великої кількости води, мед — це вже напів перетравлений бджолами продукт. Він не є лише дуже важлива поживна речовина для бджіл і людей, але і лікувальна. В меді є біля 18 відс. води (за законом у ЗСА — 18.6 відс., у Канаді — 17.8 відс. води), а решта сухі речовини, з яких: 70 відс. плодові цукри-фруктоза і глюкоза і вуглеводні, білки, вітаміни, гормони і ферменти потрібні для людських клітин. Крім того в меді є мінеральні солі, як: вапно (посилює кровообіг і ріст костей), магній (хоронить організм перед раком), калій, фосфор (впливає на працю нервової системи і зміцнення костей), сірка (витворює тільця крови), йод і різні мікроелементи та етерові олії, які надають медові різного запаху.

У меді є вітаміни — В дуже важлива для організму (посилює працю серця, успокоює нервову систему, поборює анемію); вітаміна "Ц" помагає в часі перестуди. Нектарний мед дуже різниться своїм хемічним складом від білого (бурякового цукру), який є шкідливий для організму, зле діє на нервову систему, нищить глюкозу (яка дає енерґію), вітаміну "В", звужує артерії, шкодить на серце і псує зуби. Добрий, зрілий мед найкраще вживати в сирому стані (з вулика), а не перевареного-бизнесового, який нагрітий до 160 ступенів Фаренгайта тратить свої цілющі властивості-складники: вітаміни, етерові олії, свій колір, смак і запах. Так званий пастеризований мед (читай руйнований) довше затримується у плинному стані, звичайно має більший відсоток води.

Мед-пожива легкостравна, дає мало праці організмові, після зужиття його в шлунку нічого не лишається. Тому лікарі хворим на шлунок призначають дієту з легкостравного меду. Найкраще вживати мед малими порціями по одній ложці три рази денно. Ще краще з водою у рідкому стані перед сніданком (ложка меду до склянки води і трохи цитрини). Мед помагає людині при втомі: фізичній чи духовній — додає свіжої енерґії. Є різні роди і кольори меду, залежно від нектару-цвіту, терену і почви землі. Є однорідні меди, з одного роду нектарів і різнорідні з мішаних нектарів. Кращими сортами є ясні меди, але є і навпаки — темний мед з гір-лісів є корисний, як з низів, бо має багато мінералів тому він темніший. Найбільше поширені є такі меди: липовий — дуже запашний, приємний смак, прозорий — вживають при простуді; акацийний ясний, дуже ніжний запах і смак, довго затримується рідким; малиновий — ясновишневого кольору, приємний аромат, чудовий смак дуже скоро стинається; з кульбаби — золотожовтого кольору, приємний в смаку і запаху; зі садів — високоякісний, ясного кольору дуже довго не стинається; гречаний — належить до пізніх медів, темний, гострого смаку, багатий на білки і залізо надається більше до печива; з гірських лук-лісів, дуже цінний, дієтичний, лічничий, темновишневого кольору; приємний запах-смак, крім вітамінів має багато мінералів заліза; з чебрецю (материнки), темно вишневого кольору, запашний, лікує шлункові залози, нервову систему, сечеві проводи — простату, належить до гірських медів (багато в ньому заліза).

Віск: дуже важна сировина для людського організму і різних галузей промисловости. Виділяють віск молоді бджоли зі спеціяльних залоз-клітин. 80 відсотків воску галузей промисловости. Віск має лікувальні і інші дивовижні властивості: бальзамування, у фармацевтиці — виріб кремів, свічок й інші. Зберігається він сотні років, не псується і є багатий на вітаміну "А" (допомагає ростові організму, зберігає зір — лікує очі).

Закінчення буде.

В Чикаґо відбудеться мистецька виставка М. Стиранки

Чикаґо. — Мисткиня Марія Стиранка з Торонто матиме індивідуальну мистецьку виставку картин в Чикаґо, яка відбудеться в приміщенні Пластового Дому в днях 10-го, 11-го та 12-го жовтня ц.р.

Відкриття виставки відбудеться в п'ятницю, 10-го жовтня, в год. 8-ій вечора. Організатором виставки є Пластове плем'я „Перші Стежі".

М. Стиранка мала вже численні індивідуальні виставки своїх картин в різних містах Европи, Канади та Америки. В Чикаґо виставляє свої твори вже вдруге. Вона майстер акварелі.

Пластове плем'я „Перші Стежі", попри свою виховну пластову працю, також організує мистецькі виставки з приходу 40-ліття свого існування.

АМЕРИКАНСЬКІ ВОЄННІ кораблі перший раз відвідають китайські порти і на це вони отримали леґальний дозвіл від уряду Китайської Народної Республіки і головного командування армії. Китайські лідери не вимагали від американців спеціяльного пояснення чи на кораблях знаходиться нуклеарна зброя. Міністер оборони КНР Жанґ Айпінґ заявив, що кораблі ЗСА плянували відвідати Китай в минулому році, але генеральний секретар компартії Гу Йобанґ супротивлявся візиті кораблів з нуклеарною зброєю. Тепер, як виглядає, Вашінґтон і Пекін полагодили цю спірну справу і візита відбудеться ще цього місяця. Крім того секретар Департаменту оборони ЗСА Каспар Вайнберґер відвідає Китай від 7-го до 11-го жовтня і вестиме переговори з китайцями про спільні оборонні заходи.

У Вашінґтоні...

(Закінчення зі стор. 1)

головну ролю у відносинах між СССР і ЗСА.

В другій частині двогодинної імпрези виступили Н. Світлична і д-р Н. Строката, які говорили про продовження гострих порушень прав людини і цькування членів Гельсінкських груп, як і інших людей, що попадають в неласку совєтського уряду.

Надія Світлична згадала про справу американського журналіста Ніколая Данілова та померлих активістів людських прав, як також голову організації Американці в обороні Людських Прав в Україні, Ігоря Ольшанівського, який недавно помер. Д-р Строката заявила, що Державний департамент мусить звернути велику увагу на справу вживання совєтських „доказів" в американських судах проти осіб обвинувачених у колябрації з німцями.

На церемонії були присутні також ще такі члени Комісії безпеки і співробітництва в Европі, які братимуть участь у віденських нарадах: Ран МекНамара, Джан Фінерті, Кеті Косман і Орест Дейчаківський, а також Р. Спенсер Оливер, член персоналу Комісії закордонних зв'язків і законодавчий дорадник багатьох сенаторів і конґресменів. Крім них, були ще присутні екзекутивний директор американської Комісії у справі голоду в Україні д-р Джеймс Мейс та Богдан А. Футей, голова Комісії закордонних позовів.

Частина української групи.

Відзначення 10-ліття Української Гельсінкської Групи вшанували своєю присутністю такі представники українсько-американських установ: Український Народний Союз, Український Братський Союз, Українська Інформаційна Служба, Українська Американська Координаційна Рада, Асоціяції Українсько-Американських правників, Українська Православна Ліґа Америки, Українсько-Американські Ветерани, Українсько-Євангельська Рада Америки, Український Інститут Америки та Вашінґтонська Група.

Сен. А. Д'Амато в розмові з Б. Ольшанівською.

ПЕНТАҐОН ПОВІДОМИВ ПРО чергове випробування протиракетної зброї, що входить до програми Стратегічної оборонної ініціятиви. Це було п'яте з черги випробування. Як і чотири попередні, воно пройшло успішно. В короткому повідомленні Департаменту оборони для преси сказано, що винищувач типу Ф-15, який вилетів з військово-повітряної бази Едвардс, Каліфорнія, випустив в ціль двоступневу ракету й ціль була знищена. „Систематичні випробування необхідні для З'єднаних Стейтів Америки, щоб досягти прогресу в створенні протиракетної зброї", — сказано в повідомленні Пентаґону.

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР Джордж Шулц зустрівся з групою сенаторів і переконував їх підтримати Президента, який наклав вето на законопроєкт про санкції проти Південно-Африканської Республіки. За словами сенатора-республіканця Чарлза Ґреслі, Дж. Шулц сказав сенаторам-республіканцям, що якщо вето Президента буде уневажнене, то це ослабить становище президента Роналда Реґена на майбутній зустрічі на вершинах. „Ми не допоможемо Президентові, якщо він сяде за стіл переговорів з Ґорбачовим після поразки, нанесеної Конґресом", — навів слова Шулца лідер республіканської більшости в Сенаті Роберт Дол. День перед тим, як Шулц зустрівся з сенаторами-республіканцями і просив їх підтримати вето Президента, Палата Репрезентантів відкинула президентське вето 318 голосами проти 83.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН оголосив про призначення Едварда Перкінса новим амбасадором З'єднаних Стейтів у Південно-Африканській Республіці. Президент давно мав намір призначити неґра амбасадором у Преторії. Призначення Е. Перкінса, досвідченого дипломата, службовця Державного департаменту, має на меті показати урядові ПАР, що З'єднані Стейти Америки не перестануть добиватися рівноправности в ПАР для неґрів, а також спробувати умиротворити Конґрес, який настоює на суворих санкціях проти ПАР. Адміністрація Р. Реґена виступає за політику „конструктивного діялогу" з урядом Південно-Африканської Республіки.

СПЕЦІЯЛЬНА КОМІСІЯ, створена Департаментом оборони, після п'ятимісячної праці прийшла до висновку, що у В'єтнамі все ще перебувають американські військовополонені. Комісію очолював генерал-лейтенент Юджін Тай, який в минулому був начальником агенції в справах розвідки. В інтерв'ю для газети „Ню Йорк Таймс" він сказав: „Ми маємо багато доказів того, що американці все ще є у В'єтнамі". Генерал Ю. Тай не може сказати, скільки військовополонених все ще перебуває у В'єтнамі, однак він вважає, що не менше 100. „Я сумніваюся, що ці докази дозволять З'єднаним Стейтам чинити тиск на В'єтнам з метою звільнити полонених. Але я вважаю, що докази є вагомими", — додав генерал Тай.

Ділимося сумною вісткою з Приятелями та Знайомими,
що дня 27-го вересня 1986 року відійшов у Вічність
на 90-му році життя
наш Найдорожчий
БАТЬКО та ДІДУСЬ

бл. п.

Володимир Кравців

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 29-го вересня 1986 р. з церкви Чесного Хреста в Асторії, Н. Й., а тіло Покійного поховано на українському православному цвинтарі св. Андрія Первозванного в Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку:

дочка — СОНЯ ГУЧКЕВИЧ
сини:
ЯРОСЛАВ з дружиною ЛЮДМИЛОЮ
ІГОР з дружиною МИРОСЛАВОЮ
внуки — ХРИСТИНА, НАТАЛІЯ, ОРЕСТ,
ПЕТРО і РОМАН з дружиною ДОЛОРЕС

„Їдемо..."

(Закінчення зі стор. 1)

України, тому вбачаємо у них також такі місця, як перш усього Київ, але й Туреччину, Грецію чи Югославію.

Всі тури добре продумані та заплановані нашими трьома туристичними бюрами, які мають у цьому великий досвід і добре знання.

Плянувати таку поїздку два роки завчасу, не є нічим дивним — хочеться підготовити все якнайкраще, а передусім знати також зацікавлення та думки тих наших громадян, що задумують брати участь у величавих та незабутніх днях святкувань Хрищення України, — а таких напевно є дуже багато. Щоб довідатися, що підходить найкраще загалові паломників і які заплановані тури їх найбільше цікавлять, представники туристичних агенцій інформують, що при оголошенні цих спільних 10 тур подали запитник, який просять виповнити і переслати на адресу тур 1000-річчя. З відповідей вони зможуть краще зорієнтуватися в бажаннях паломників, і відповідно до них змінити евентуально маршрути чи додати інші.

Писати слід на адресу: Millennium Tours 1988, P.O. Box 2311, Stamord, Conn., 06906-0311.

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими,
що несподівано, 1-го жовтня 1986 р., на 63-му році життя упокоївся в Бозі
мій Дорогий МУЖ

бл. п.

АНДРІЙ ПУЖИК

Покійний народився в селі Карликів, пов. Сянок, Лемківщина.

ПАНАХИДА відправиться в п'ятницю, 3-го жовтня 1986 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Fucillo and Warren, South Main Street, Manville, N.J.

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 4-го жовтня 1986 р. з того ж похоронного заведення, 9-та год. ранку і до церкви св. Михаїла, Схід 3-тя вул., Менвілл, Н. Дж.

Тлінні останки будуть зложені на українському православному цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

дружина — ТЕКЛЯ
сестра — АНАСТАЗІЯ ШПИНДА з мужем ПЕТРОМ
брат — ІВАН з дружиною ПАРАСКЕВІЄЮ
сестра — ПАРАСКЕВІЯ ПРЯТКА з мужем СТЕФАНОМ
племінники —
СТЕПАН РАПАВИЙ з родиною
ІВАН РАПАВИЙ з родиною
ВОЛОДИМИР РАПАВИЙ з родиною
ОЛЬГА ДУБ з родиною
БОГДАН ПУЖИК з дружиною БОГДАННОЮ
СТЕПАН ПУЖИК з родиною
ЗЕНЯ МЕТСОН з родиною
СЛАВКО ПУЖИК
ВОЛОДИМИР ПУЖИК з родиною
братова — МАРІЯ ПУЖИК
ДМИТРО ПУЖИК з дружиною АЛІСОЮ
АНЕЛЯ ПУЖИК
БОГДАН ПРЯТКА з дружиною ХРИСТЕЮ
ЮРІЙ ПРЯТКА
ближча і дальша Родина в Америці, Канаді, Україні і Польщі

Олбанська округа відзначила роковини

Заходом Організацій Українського Визвольного Фронту відбувалася тут в неділю, 14-го вересня ц. р., в залі Українського Клюбу святочна академія з приводу 45-их роковин відновлення української державности у Львові.

Голова Відділу ООЧСУ, інж. М. Свідерський, відкрив її вступним словом. Голова Об'єднання Українських Ветеранів, дивізійник В. Боднар, перевів апель ветеранів і молоді. Упівець Д. Хорват прочитав слово Я. Стецька „У вільну Україну ми віримо".

Ансамбль бандуристів „Гомін Степів" з Ню Йорку під керівництвом М. Дейчаківського проспівав кант „Через поле широкеє", пісню „Ой, у полі могила", відіграв „Гомін Степів" Г. Китастого.

Святочну доповідь виголосив мгр Ігор Зварич. Він з'ясував історичне значення Акту 30-го червня 1941 року діяльність сл. п. Я. Стецька та закликав продовжувати традиції боротьби за українську державність.

М. Дейчаківський проспівав під під власний супровід на бандурі думу про Сагайдачного. Бандурист М. Невмержицький проспівав думу про гетьмана Мазепу. Ансамбль бандуристів проспівав марш „Україна" Г. Китастого і повстанські пісні „Зірвалася хуртовина" та „Світить місяць".

Національним гимном закінчено академію.

Інж. М. Свідерський подякував виконавцям програми, звернув увагу на виставку світлин бандуристів Школи Кобзарського Мистецтва в Ню Йорку та платівок „Гомону Степів", що її зладив директор цієї школи М. Чорний. Школа кобзарського Мистецтва спонзорує заснування школи бандуристів у Бразилії, плянує закупити для неї бандури.

Присутні, що виповнили залю, зацікавилися діяльністю Школи Кобзарського Мистецтва, що продовжує традиції наших кобзарів, які були неначе співаною історією нашої козаччини.

Ця школа видає музичнолітературний журнал „Бандура", що ширить кобзарське мистецтво в українських осередках вільного світу. Вона заслуговує на всебічну підтримку нашого громадянства. Українські батьки повинні записувати своїх дітей до кобзарських шкіл, а найкращим подарунком для наших дітей є бандура.

Журнал „Бандура", квартальник Школи Кобзарського Мистецтва в Ню Йорку, заслуговує на загальне поширювання між співолюбивими. Адреса: „School of Bandura", 84-82, 164th St., Jamaica, N. Y. 11432.

І. Д.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН запропонував, а Департамент сільського господарства погодився продати додаткову кількість зерна для Совєтського Союзу у висоті 3,85 мільйона метричних тонн, але Москва, мабуть взявши до уваги останні торги за Ніколаса Данілова і Геннадія Захарова і тиск Вашінгтону, не виявила зацікавлення цією торговельною пертрактацією, не зважаючи на низьку ціну зерна. Екзекутивні урядовці, які ведуть торговельні переговори з СССР і профспілка фармерів заявили, що покищо немає виглядів на заключення договору.

КОЖНИЙ ЖИТЕЛЬ Аляски є, так би мовити, співвласником стейтових нафтових запасів і певна частина прибутку від продажу нафти розподіляється серед всіх жителів цього північного стейту. В цьому році, наприклад, кожний житель Аляски, включаючи і дітей, який прожив там не менше шести місяців, дістане по 556 долярів. В минулому році кожний житель Аляски одержав від прибутків за нафту по 403 доляри.

Відбулася зустріч таборян Корнберґу

Учасники з'їзду таборян Корнбергу на Союзівці.

6-7-го вересня ц.р. на Союзівці, оселі Українського Народного Союзу, відбулася перша зустріч колишніх машканців табору Корнберг Німеччина, який проіснував від листопада 1945 до квітня 1949 року.

На зустріч з'їхалося як старше, так і середуще покоління, та було двоє осіб, які народилися в тих роках у вищезгаданому таборі.

Хоч присутність колишніх мешканців табору і не була достатньою, як цього хотіли б організатори зустрічі і всі прибувші на цей з'їзд, але цьому на перешкоді стало декілька причин, а саме: саму зустріч не було як слід реклямовано; як виявилось, поважна кількість старших таборян, які велику ролю відігравали в житті табору, відійшла у вічність, а інші, розкидані по всій Америці і в інших частинах світу, із-за далекої віддалі не могли прибути. Не без того, що були й такі, що не побажали взагалі уділити відповідний час, чи виділити відповідну частину гроша, щоб прибути на цей перший з'їзд таборян Корнбергу.

Одначе ті, що прибули, мали велике моральне задоволення зустрінутись з тими, яких бачили коло 40 років тому. Хвилини зустрічі були цікаві, радісні, приємні. І не дивно, 37 років — немалий проміжок часу, за цей час можна забути і не впізнати не те, що колишніх блазьких друзів чи товаришів, а навіть ближчих чи далеких членів своєї родини.

Після приємних зустрічів десь коло 2-ої години таборяни зайшли до одної із заль Союзівки. Тут колишній голова табору інж. Ю. Харченко в присутності коло 50 осіб (частина прибула пізніше), привітавши присутніх, відкрив збори колишніх таборян „Корнбергу". В доповіді Ю. Харченко пригадав присутнім про те, як саме організовувався табір, його життя на всіх ділянках: організаційного, культурного, господарського, церковного. Згадав і про гарні, і про трагічні події табору — голодівка, скрінінг тощо. Згадав і прочитав список тих коло 50 осіб, які в силу Божих і природних умов відійшли від нас, та попросив вшанувати їхню пам'ять хвилиною мовчанки. Зі спогадами про життя в таборі виступили й інші, як проф. Р. Чучкевич, колишній заступник голови табору М. Ільків, Р. Ковалів, Л. Шморгай, К. Степовий.

Після обговорення різних справ, щоби цей з'їзд і минуле життя табору не залишилося без сліду, а було записано якщо не в книзі, то принаймні у якомусь виданому журналі, пресі чи брошурці.

Тут же і було рішено: підтримати цей цінний задум і вибрати склад редакційної колігії, яка детально обговорила б це питання, виробила б конкретний плян дії, зібрала б відповідний матеріял, що торкався б життя табору, і представила б це все на обговорення на наступному з'їзді таборян, що має відбутися в наступному році. Реєстрацію прибувших вела Л. Микитич.

До редакційні колегії було обрано: інж. Ю. Харченка, проф. Р. Чучкевича, Б. Ковалів, Л. Микитич К. Степового, Л. Шморгая. Тут же було винесено рішення звернутися до всіх колишніх членів табору „Корнберг" з проханням: хто має які документи, фотознімки, різні матеріяли, пресу, чи будь-що з життя табору, висилали на адресу колишнього голови табору Юхима Харченка: U. Charchenko P.O.Box 495 Rt. 206, Montague, N.J. 07827.

По використанні матеріялів на бажання власників їх вони будуть звернені.

Слід до цього додати, що у вестебюлі Союзівки були виставлені чисельно фотознімки з усіх ділянок життя табору, таборова преса, гроші й інше, що їх оглядали таборяне і гості, пригадуючи свої перші роки перебування на чужині, далеко від рідного краю. Цю виставку приготували: колишній голова табору Корнберг інж. Ю. Харченко і культурно-освітній референт табору К. Степовий.

Увечорі того ж дня у великій і просторній залі Союзівки відбувся бенкет, що його на замовлення таборян приготовила союзова кухня. На бенкеті були привіти. Зокрема привіт склав парох католицької церкви Святої Тройці в Кергонксоні о. Харина, який і запросив всіх присутніх до церкви на Панахиду по всіх померших таборянах табору Корнберг.

Після Панахиди в одній із заль „Союзівки" ще довго сиділи і розмовляли поміж собою члени колишньої таборової родини, пригадуючи про скитальське життя, його бурхливі, часом небезпечні, його радісні, а більше сумні години страху і непевности. При цьому слід додати, що табір „Корнберг" — а це була американська зона, — знаходився в недалекій віддалі від совєтської окупаційної зони Німеччини

Наступного дня, тобто в неділю, 7-го вересня, всі колишні таборяни були на Святих Літургіях, де в церкві Св. Тройці відправляв Службу Божу о. Харина, а в капличчі священик о. Куліш. Для присутніх на Службах Божих було відспівано „Многоліття".

Під час прощального обіду, на якому були присутні від католицької церкви, о. Харина, а від православної о. Куліш, які вітали учасників з'їзду, виголошено ряд привітань та винесено резолюцію: „Ми колишні мешканці табору — ДіПі в Корнберзі, які зустрілися 6-7-го вересня на Союзівці осуджуємо Москву, яка своїм недбальством і легковаженням життя громадян допустила до такої великої катастрофи, яка сталась 26-го квітня в Чорнобилі, в якій потерпіли й стратили життя багато тисяч людей, і яка довела до зниження сотень акрів найкращої і найурожайнішої української землі. Потерпілим і їх родинам пересилаємо найглибше співчуття". Жертвам чорнобильської трагедії було відспівано „Вічная пам'ять".

На закінчення зустрічі було виконано націоанльний гимн.

К. Степовий

МОСКВА ПРИЗНАЧИЛА нового амбасадора до Сирії, яким став Александер С. Джасохов, один із заступників голови Комітету азійсько-африканської солідарности. Він заступить на цьому пості дотепрішнього амбасадора Фелікса Н. Федотова, дипломата, який займав пост амбасадора в Дамаску два роки.

„Нас було так багато"

17-го серпня ц. р. від самого ранку кооперативна оселя в Равнд Лейку заповнилася автами, розгомоніла радісними голосами прибуваючих на традиційний кооперативний „Веселий День". Дивне щось ділялося, бо прогнози погоди не були добрі, потвердженням ставали навислі хмари і вітер, що лякав дощем, але не дивлячись на це, великій людській хвилі не було кінця. Організатори розхмурювали свої чола, виглядало, що цей день таки буде виїмковий: це ж бо ювілейний рік „35-ліття Кредитової Кооперативи „Самопоміч".

При вході разом із вітанням чекали сорочки з кооперативною емблемою, які всім прибуваючим роздавали представники дирекції Богдан Ватраль і Уляна Гриневич в асисті дітей. Літургію відправив о. митрат Маріян Бутринський, який виголосив дуже добру, під ювілей, проповідь. Виходячи від слів Евангелії на цю неділю, про чудесне розмноження Христом п'яти хлібів і двох риб і насичення цим понад п'ять тисяч народу, нав'язав до скромних початків нинішнього ювілята.

Горстка основоположників з першим капіталом 359 долярів піднеслися неймовірного діла. Супроти великої кількости нових еміґрантів, їхніх великих потреб 359 дол. було як тих п'ять хлібів, які завдяки величезній вірі і працьовитості „розмножилися" до сьогоднішніх близько 80 мільйонів і які заспокоюють потреби тисяч членів. Отець підкреслив факт постійної підтримки кооперацією наших релігійних, національно-громадських потреб і надбань. Усвідомлюючи собі це, трудно повірити, що багато ще українського гроша складено в чужих банках, інституціях, які ні в чому не допомагають українцям, часто навпаки.

Після Літургії всі поспішили до їдальні, до новозбудованого павільйону, де гостей манили запашні страви: в кухні приготовлялися повні обіди, коло павільйону припікалися гамбурґери, румянилися ковбаски й інші апетитні речі, при яких зручно заходилися кооперативні особистості—на щодень серйозні—ділові керівники, працівники, при компюторах чи своїх бюрках—тут зі знаменитою зручністю „володіли" вилками, тарілками, перекидаючи чи накладаючи на тарілки свіжо спечені м'ясні „делікатеси". Всюди радісний настрій, вдоволення, тим більше, що і небо випогодилося, справжня небесна несподіванка.

Другою несподіванкою було рекордове число присутніх вже вполудне—перейшло 1,500 осіб! Забракло до обдаровування сорочинок, які були гарним „знаком дня". Богдан Ватраль запевнив, що буде зроблено додаткове замовлення і всі одержать їх, тільки в пізнішому часі.

Точно о годині 2-ій по полудні розпочалася програма традиційним коротким привітанням президента кооперативної Каси „Самопоміч" Романа Мицика, який крім бажань доброї розваги, як завжди, пригадував присутнім про величезну ролю кооперації в нашому громадському житті.

В цілому програма, добре заплянована Павлом Олексюком, в розваговій частині розпочалася з участю кількох членів танцювального ансамбля „Україна" при Осередку СУМ у Чикаґо, які цим разом виступили в ролі паяців.

Учасники „Веселого Дня"

„Забракло сорочинок",—каже Б. Ватраль, поруч його доня і Уляна Гриневич, менаджер Канцелярії.

Їхня дотепна інтродукція, гумористичні точки притягнули до участи дітей, молодь і „старшу" молодь. Штучки і витівки паяців розсмішували, бавили учасників і глядачів. До їхніх точок приґравав на акордеоні Евген Літвінов, керівник ансамблю. Грала також оркестра „М'який знак". Програму вів, переплітаючи дотепами, відомий і не лише в Чикаґо, Зиновій Маринець, а в перервах співала Гануся Маринець. По полудні ще прибуло людей, одначе, всі знаходили для себе розваґу: любителі шахових турнірів грали або слідкували за „стратегічними" рухами шахових фігур. На спортовних площах м'яч не спочивав—там ішли розгри відбиваного м'яча. Може найменше було дітей і людей над водою, було захолодно.

Серед гумору і веселости ніхто і не зчувся як час програми пройшов. І знову зросло зацікавлення кухнею. При каві, солодкому, а то і при інших „конкретах" та розмовах почав наближатися найбільш емоційний момент „Веселого Дня"—тягнення льосів і виграша грошових нагород. Щасливою, що виграла 1,000 дол., була Лена Панісяк, по триста долярів виграли: Марко Ткачук, Іван Перхач і Василь Ростун. Інші члени, разом 31, виграли по 100 дол.

Цьогорічний „Веселий День" був, безперечно, одним із найкращих кооперативних свят, можна сказати що був здвигом. Це добре, що певні вартості діють вже як магічна сила, як магнет: знамениті фінансові досягнення, наскрізь національно-громадський характер інституції—це ті вартості, які послідовно творять почуття сили і гордости серед членів. Кінчаючи оклик одного з присутніх, наведений у заголовку, можна закликнути: „нас може бути вдесятеро більше". Треба сильно цього хотіти, над цим працювати.

Ірена Камінська

Правда...

(Закінчення зі стор. 2)

перечитати мільйони читачів.

У загальному росіяни заперечують створення Москвою штучного голоду в Україні, але ми є свідками, того, що нині вже існують німецькі кола, які заперечують систематичне нищення німцями жидів та інших народів в часі Другої світової війни. Однак жиди маючи домінуючу позицію в пресі, публікаціях та інших засобах комунікації, не допустять до заперечення німцями їхнього злочину.

На жаль, наші можливості поширювання правди про великий злочин Москви в Україні далеко неспівмірні з жидівськими, а політична ситуація українського народу без порівняння відмінна від ситуації жидівського народу, який тепер має свою незалежну державу. Тому нам треба використовувати такі престижеві голоси в пресі, як стаття Джорджа Ф. Вилла. Розмножуючи фотокопії таких статтей, звертаймо на них увагу приятелів і знайомих з нашого оточення.